Suomen Kuurosokeat ry /
oikeuksienvalvonnan työryhmä
Insinöörinkatu 10
33720 TAMPERE

LAUSUNTO
25.11.2020

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

kirjaamo@traficom.fi

Lausuntopyyntö määräysluonnoksista: taksiliikenteen koulutusorganisaatiot, yrittäjäkoulutus ja yrittäjäkoe, erityisryhmien kuljettajakoulutus ja taksinkuljettajan kokeen vaatimukset

Suomen Kuurosokeat ry kiittää Liikenne- ja viestintävirastoa mahdollisuudesta esittää näkemyksensä taksiliikennettä koskevista määräysluonnoksista. Suomen Kuurosokeat ry on kuurosokeiden ja vaikeasti kuulonäkövammaisten asiantuntija-, oikeuksienvalvonta-, vertais- ja palvelujärjestö.

Kuulonäkövamman yhdistelmä aiheuttaa erityisesti kommunikaatioon, tiedonhankintaan sekä orientoitumiseen ja liikkumiseen liittyviä ongelmia arjessa. Huomioimalla kuulonäkövammaisten erityistarpeet, huomioidaan samalla erittäin suuren väestöosan, esimerkiksi ikäihmisten, näkövammaisten ja kuulovammaisten palvelutarpeita.

Taksiliikenteen koulutusorganisaatiot (TRAFICOM/391024/03.04.03.00/2020)

Suomen Kuurosokeat ry kannattaa sitä, että Liikenne- ja viestintävirasto hallinnoi kuljettajakoulutuksen suorittamista ja että Liikenne- ja viestintävirastolla on koulutusorganisaatioiden valvontaa koskeva velvoite.

Koulutusorganisaatiolla tulee olla riittävä tietotaito näkövammaisten / kuulonäkövammaisten henkilöiden kohtaamisesta sekä heidän erityistarpeistaan. Mikäli koulutusorganisaatio tarvitsee tähän lisäperehdytystä, vammaisjärjestöillä ja vammaisneuvostoilla on omiin kohderyhmiinsä liittyvä erityisosaaminen, jota koulutusorganisaatiot voivat

hyödyntää. Esityksessä tätä ei ole huomioitu. Riskinä on, että koulutusorganisaatioiden osaaminen kaventuu, jos hakijoilla ja koulutuksen järjestäjillä ei ole riittävällä tavalla tietoa eri erityisryhmistä.

Suomen Kuurosokeat ry yhtyy Näkövammaisten liiton lausuntoon, jonka mukaan: ”Korkeatasoinen taksinkuljettajien koulutus osaltaan varmistaa laadukkaat ja turvalliset taksipalvelut sekä parantaa näkövammaisten asiakkaiden kokemusta ja heidän käyttämiensä taksipalvelujen sujuvuutta.”

Taksiliikenteen yrittäjäkoulutus ja yrittäjäkoe (TRAFICOM/391032/03.04.03.00/2020)

Suomen Kuurosokeat ry:n vuonna 2019 asiakkailleen tekemän kuljetuspalvelukyselyn mukaan 25 % vastanneista koki turvattomuutta taksin käytössä uuden liikennepalvelulain käyttöönoton jälkeen. Luottamuksen lisääminen taksipalveluihin on tärkeä osa nyt tehtävää uudistusta. Teoriaopetukset sekä käytännön harjoitukset tulee huomioida tulevaisuudessa entistä laajemmin.

Taksiyrittäjien tulee huomioida 1.1.2016 voimaan tullut yhdenvertaisuuslaki, joka sisältää vahvan yhdenvertaisuuden turvaamisedellytyksen sekä syrjinnän kiellon. Tämä koskettaa viranomaistahojen lisäksi myös tässä yhteydessä elinkeinotoiminnan harjoittajia, jotka julkisesti tarjoavat palveluita ja tavaroita, esimerkiksi takseja.

Taksinkuljettajan kokeen vaatimukset (TRAFICOM/523956/03.04.03.00/2019)

Suomen Kuurosokeat ry:n mielestä kuulonäkövammaiset / näkövammaiset asiakkaat tulee huomioida erityisryhmänä taksinkuljettajan kokeessa. Turvallisuuden lisäksi asiakaspalvelutilanne pitää sisällään myös asiakkaan kohtaamisen ja hänen kanssaan kommunikoinnin, sekä opastamisen taksiin ja kohteeseen. Myös koetilanteiden tulee olla aitoja asiakaspalvelutilanteita, eli esimerkiksi kuulonäkövammainen henkilö opaskoiran kanssa. Suosittelemme koeorganisaation hyödyntävän vammaisjärjestöjen ja -neuvostojen osaamista.

Taksiliikenteen erityisryhmien kuljettajakoulutus
(TRAFICOM/390977/03.04.03.00/2020)

Suomen Kuurosokeat ry:n mielestä erityisryhmien kuljettajakoulutuksen pitää sisältyä pakollisena osana kuljettajakoulutukseen. Erityisryhmien huomioon ottaminen ei ole ylimääräistä palvelua, vaan käyttäjän kannalta edellytys sille, että palvelua pystyy ylipäänsä käyttämään. Kaikki taksinkuljettajat kohtaavat työssään erityisryhmiin kuuluvia henkilöitä. Taksitoimialan vuotuisesta liikevaihdosta noin 40 % tulee julkisen sektorin hankkimista tai korvaamista matkoista (lähde: Taksisääntelyn toimivuus, Arviomuistio s.6).

Palveluita ja koulutuksia suunniteltaessa on huomioitava yhdenvertaisuuslaki (2015), joka sisältää vahvan yhdenvertaisuuden turvaamisedellytyksen sekä syrjinnän kiellon. Yhdenvertaisuuslakia sovelletaan julkisessa ja yksityisessä toiminnassa.

Suomen Kuurosokeat ry:n vuonna 2019 asiakkailleen tekemän kuljetuspalvelukyselyn mukaan 25 % vastanneista koki turvattomuutta taksin käytössä uuden liikennepalvelulain käyttöönoton jälkeen. Kuljetuspalvelun avulla / taksilla liikkuminen on vaikeavammaiselle henkilölle perusoikeus ja mahdollistaa yhdenvertaisen arjen.

Ehdotettu erityisryhmien koulutussisältö on sinällään perusteltu, mutta koulutuksen suunniteltu seitsemän tunnin kesto on täysin epärealistinen mm. tavoitteisiin nähden, sillä opetuksen on sisällettävä myös käytännön harjoituksia.

Suomen Kuurosokeat ry kyseenalaistaa testin käytön, ellei sen läpäiseminen ole edellytys koulutuksen hyväksytylle suorittamiselle.

Suomen Kuurosokeat ry

oikeuksienvalvonnan työryhmä

Taru Kaaja

p. 040 183 1618

taru.kaaja@kuurosokeat.fi